

БАЗОВІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ

В. І. ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, професор
Т. І. СВІТЛИЧНА, доцент, Н. Г. РУСЛАНОВА
В. В. СОСОННА, Ю. Ю. БУТНІК, Л. В. СИНЕЛЬНИК
*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
61002 Україна, г. Харків, ул. Революції, 12
mire2005@ukr.net*

Інноваційна діяльність житлово-комунального комплексу у всіх її формах не може зводитися до задоволення тільки поточних потреб, обумовлених необхідністю заміни активів, що вибувають, чи їхнього приросту у зв'язку зі змінами обсягу та структури господарської діяльності. На сучасному етапі розвитку економіки все більше підприємств усвідомлюють необхідність свідомого та перспективного управління їх інвестиційною діяльністю на основі наукової методології. Ефективним інструментом такого управління на основі реалізації загальних цілей його розвитку в умовах істотних змін макроекономічних показників, що відбуваються, у системі державного регулювання ринкових процесів, кон'юнктури інвестиційного ринку і пов'язаної з цим невизначеністю, виступає інвестиційна стратегія.

Житлово-комунальний комплекс як об'єкт стратегічного інвестиційного управління є відкрита комплексна система, що інтегрує всі напрямки і форми інвестиційної діяльності різних структурних господарських його підрозділів.

Інвестиційна стратегія стратегічної зони господарювання виступає звичайно як самостійний (відносно автономний) блок у загальній системі стратегічного інвестиційного управління підприємством.

Стратегічний інвестиційний центр є самостійною структурною одиницею житлово-комунального комплексу, який спеціалізується на виконанні окремих функцій чи напрямків інвестиційної діяльності, що забезпечує ефективну господарську діяльність окремих стратегічних зон господарювання і підприємства в цілому. Інвестиційна стратегія таких центрів обмежена функціональними напрямками їхньої діяльності і підлегла задачам загального стратегічного інвестиційного управління житлово-комунальним комплексом.

Інвестиційна стратегія є системою довгострокових цілей інвестиційної діяльності житлово-комунального комплексу, обумовлених загальними задачами його розвитку й інвестиційною ідеологією, а також вибір найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення.

Інвестиційну стратегію можна представити як генеральний план дій у сфері інвестиційної діяльності житлово-комунального комплексу, що визначає пріоритети її напрямків і форм, характер формування інвестиційних ресурсів і послідовність етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей, що забезпечують передбачений загальний розвиток житлово-комунального комплексу.

Інвестиційну стратегію житлово-комунального комплексу можна охарактеризувати також як систему формалізованих критеріїв, за якими він оцінює і реалізує свої інвестиційні можливості, моделює свою перспективну інвестиційну позицію і забезпечує її досягнення. Резюмуючи викладене вище, можна констатувати, що інвестиційна стратегія є системною концепцією, що пов'язує напрям і розвиток інвестиційної діяльності житлово-комунального комплексу.

Розуміння взаємозв'язку інвестиційної стратегії з іншими найважливішими елементами стратегічного вибору житлово-комунального комплексу дозволяє більш ефективно будувати процес її розробки.

Розробка інвестиційної стратегії є великим творчим процесом, що включає постановку цілей інвестиційної діяльності, визначення її пріоритетних напрямків і форм, оптимізацію структури формованих інвестиційних ресурсів і їхнього розподілу, вироблення інвестиційної політики за найбільш важливими аспектами інвестиційної діяльності, підтримка взаємин із зовнішнім інвестиційним середовищем.

Процес розробки інвестиційної стратегії є найважливішою складовою загальної системи стратегічного вибору житлово-комунального комплексу, основними елементами якого є місія, загальні стратегічні цілі розвитку, система функціональних стратегій у розрізі окремих видів діяльності, способи формування і розподілу ресурсів. При цьому інвестиційна стратегія знаходиться у визначеній співпідпорядкованості з іншими елементами стратегічного вибору житлово-комунального комплексу.

Актуальність розробки інвестиційної стратегії житлово-комунального комплексу визначається безліччю умов. Найважливішою з таких умов є інтенсивність змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища. Висока динаміка основних макроекономічних показників, пов'язаних з інвестиційною активністю підприємств, темпи технологічного прогресу, часті коливання кон'юнктури інвестиційного ринку, мінливість державної інвестиційної політики і форм регулювання інвестиційної діяльності не дозволяють ефективно керувати інвестиціями підприємства на основі лише раніше накопиченого досвіду і традиційних методів інвестиційного менеджменту. У цих умовах відсутність розробленої інвестиційної стратегії, адаптованої до можливих змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища, може призвести до того, що інвестиційні рішення окремих структурних підрозділів підприємства будуть носити різноманітний характер, призводити до виникнення протиріч і зниження ефективності інвестиційної діяльності в цілому.

Однією з умов, що визначають актуальність розробки інвестиційної стратегії житлово-комунального комплексу є його майбутній перехід до нової стадії життєвого циклу. Кожній стадії життєвого циклу житлово-комунального комплексу притаманні характерні йому рівень інвестиційної активності, напрямки і форми інвестиційної діяльності, особливості формування інвестиційних ресурсів. Розроблювана інвестиційна стратегія дозволяє завчасно

адаптувати інвестиційну діяльність житлово-комунального комплексу до майбутніх кардинальних змін і можливостей його економічного розвитку.

АНАЛИЗ ФАКТОРОВ И УСЛОВИЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИННОВАЦИОННОЙ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНЫХ КОМПЛЕКСОВ

В. И. ТОРКАТЮК, д-р техн. наук, профессор
А. Е. ЧЕРКАСОВ, д-р экон. наук, профессор
А. А. РЯБЕВ, А. В. БОРАКОВСКИЙ
*Харьковский национальный университет
городского хозяйства имени А.Н. Бекетова
61002 Украина, г. Харьков, ул. Революции, 12
mire2005@ukr.net*

В настоящее время особую актуальность получает рассмотрение факторов и условий эффективности инновационной стратегии жилищно-коммунальных комплексов. От правильного выбора его инновационной стратегии зависит и успех его в целом. Однако, сам процесс выбора инновационной стратегии жилищно-коммунального комплекса является нелегким.

Процесс выбора наиболее рациональной инновационной стратегии в конкретных хозяйственных условиях всегда основывается на результатах оценки всех форм инновационной деятельности, проявляющихся в нововведениях различных новых элементов.

Первая цель инновационной стратегии предполагает совершенствование самих коммунальных услуг и технологий их производства, освоение новых видов услуг и процессов, что позволяет, как минимум, не снижать финансовые результаты основной деятельности и сохранять его рыночные позиции в случае изменения состояния сферы бизнеса.

Вторая цель основывается на необходимости рационализации производственных, обслуживающих, управленческих процессов на базе совершенствования функциональных и производственных структур, повышения эффективности использования кадровых, информационных, финансовых, материальных ресурсов, обновления производственно-технической и инженерной базы.

Третья цель требует наличия научно-технического задела, обеспечивающего высокий уровень конкурентоспособности предоставления коммунальных услуг не только в Украине, но и на мировом рынке и, соответственно, широкий потребительский спрос.

Указанные аспекты основной деятельности жилищно-коммунальных комплексов в той или иной степени проявляются в рамках инновационного процесса. Поэтому их можно рассматривать в качестве своеобразных объектов менеджмента при разработке инновационной стратегии.